

รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจการเกษตร จากสถานการณ์พื้นที่การเกษตรประสบอุทกภัย ปี 2565

สถานการณ์อุทกภัย น้ำไหลหลาก น้ำเอ่อล้นตลิ่ง และวาตภัย

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาคายพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ 15 กันยายน 2565) เนื่องจากร่องมรสุมพาดผ่านภาคเหนือ ของประเทศลาวตอนบน และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน และอ่าวไทย ของประเทศไทย ทำให้มีฝนตกหนัก ถึงหนักมาก ประกอบกับฝนที่ตกสะสม ส่งผลทำให้ มีพื้นที่ประสบอุทกภัยรวมทั้งสิ้น 55 จังหวัด ดังนี้ (1) จังหวัดที่เข้าสู่ภาวะปกติ 34 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร น่าน ลำปาง ลำพูน นครสวรรค์ เชียงราย พะเยา แพร่ พิจิตร พิษณุโลก อุตรดิตถ์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ หนองคาย หนองบัวลำภู ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุดรธานี ชัยนาท ชลบุรี จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี นครนายก ลพบุรี สระบุรี กรุงเทพฯ ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง และจังหวัดภูเก็ต และ (2) จังหวัดที่ประสบอุทกภัย 21 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน น่าน ขอนแก่น เลย ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ยโสธร อุบลราชธานี จันทบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ลพบุรี สระบุรี อุทัยธานี ปทุมธานี สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง และจังหวัดสุพรรณบุรี

พื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายโดยสิ้นเชิงจากสถานการณ์อุทกภัย

ช่วงภัย	เกษตรกร (ราย)	ข้าว (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	พืชสวน (ไร่)	รวม (ไร่)
9 - 31 สิงหาคม 2565	3,906	17,962.87	6,347.73	450.60	24,761.20

ที่มา : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาคายพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คำนวณโดยศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ข้อมูล ณ วันที่ 15 กันยายน 2565 (การสำรวจข้อมูลยังไม่เสร็จสิ้น)

รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจการเกษตร จากสถานการณ์พื้นที่การเกษตรประสบอุทกภัย ปี 2565

ข้อเสนอแนะ

▶ การให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน

- กรมชลประทาน เร่งระบายน้ำออกนอกพื้นที่น้ำท่วมขัง โดยน้ำท่วมขังในพื้นที่ไม่ควรเกิน 5 วัน เพื่อให้ส่งผลกระทบต่อประชาชนและพื้นที่การเกษตรน้อยที่สุด
- หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ ประสานงานกับทุกหน่วยร่วมกันการวางแผนการบริหารจัดการน้ำ เพื่อลดความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร

▶ การให้ความช่วยเหลือในระยะต่อไป

- กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว ให้ความช่วยเหลือในเรื่องของเมล็ดพันธุ์ ส่งเสริมการเพาะปลูกพืชระยะสั้นทดแทนพืชเดิม เพื่อชดเชยรายได้ที่เกษตรกรสูญเสียไป เป็นต้น
- กรมพัฒนาที่ดินช่วยแนะนำการจัดการพื้นที่เพื่อยับยั้งความเสียหายลดความรุนแรงและฟื้นฟูพื้นที่ให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว เช่น นาข้าวที่ออกรวงควรเร่งระบายน้ำออกและไม่ควรใส่ปุ๋ยเคมีโดยเฝ้าระวังโรคและแมลงระบาด หรือกรณีที่ข้าวสุกแก่ให้ทำการเก็บเกี่ยวข้าวและตากให้แห้งโดยเร็วเพื่อลดความชื้นของเมล็ด เป็นต้น
- คณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร เร่งดำเนินการจ่ายค่าช่วยเหลือเกษตรกรภายในระยะเวลาที่กำหนด

รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจการเกษตร จากสถานการณ์พื้นที่การเกษตรประสบอุทกภัย ปี 2565

▶ แนวทาง/มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ▶ เกษตรกรที่มีพื้นที่การเกษตรเสียหายจะได้รับความช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะดำเนินการช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564 (มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564)

- ▶ การป้องกันและเตรียมความพร้อม
  - 1) การบริหารจัดการน้ำ โดยการติดตามสภาพอากาศ ปริมาณน้ำ และกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ
  - 2) สำรองเมล็ดพันธุ์
  - 3) สำรองเครื่องจักรและเครื่องมือ เช่น เครื่องสูบน้ำ เรือตรวจการ และเครื่องจักรอื่น ๆ
  - 4) สำรองเสบียงอาหารสัตว์ เช่น หญ้าแห้ง กุยยังชีพสัตว์ ทิมสัตวแพทย์เคลื่อนที่
  - 5) ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจและเตรียมพร้อม รวมทั้งวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

- ▶ การเผชิญเหตุและการบรรเทาทุกข์
  - 1) สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ และเครื่องจักรอื่น ๆ เพื่อการเร่งระบายน้ำ
  - 2) สนับสนุนเรือตรวจการและเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์ในพื้นที่
  - 3) สนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์ และดูแลสุขภาพสัตว์
  - 4) ระดมเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น สนับสนุนกุยยังชีพ น้ำดื่ม อาหารแห้ง ข้าวกล่อง

- ▶ การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม
  - 1) ตรวจสอบและประเมินความเสียหาย เพื่อแจ้งสิทธิ์การรับการช่วยเหลือชดเชยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2563 และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564
  - 2) จัดหน่วยเคลื่อนที่เพื่อให้คำแนะนำการฟื้นฟู ดูแล ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ เพื่อบำรุงรักษาฟื้นฟูผลผลิตให้เข้าสู่สภาพปกติ
  - 3) สนับสนุนน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งขุปลепอร์ พด.6 และปุ๋ยพระราชทาน เพื่อบำบัดน้ำเสีย ปรับปรุงดิน และยับยั้งความเสียหายของผลผลิต
  - 4) สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ โดยการปล่อยปลาลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อรักษาระบบนิเวศน์และเป็นแหล่งอาหารของชุมชน
  - 5) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อใช้ในการเพาะปลูกในรอบถัดไป
  - 6) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ดี (พืชไร่-พืชสวน) เพื่อผลิตเป็นอาหาร ลดรายจ่าย และสร้างรายได้
  - 7) สนับสนุนเสบียงและเวชภัณฑ์สัตว์ เพื่อช่วยเหลือและฟื้นฟูสัตว์ที่ได้รับผลกระทบ
  - 8) ซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องจักรกลทางการเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน รวมทั้งทางระบายน้ำ
  - 9) สนับสนุนแหล่งเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยแก่สมาชิกสหกรณ์ที่ประสบภัย เพื่อฟื้นฟูอาชีพ โดยกองทุนพัฒนาสหกรณ์

